

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 2010 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest

Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) tymczasowy obiekt budowlany, o którym mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.³⁾);”;

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) odpadach zawierających azbest – oznacza to odpady zaliczane do odpadów niebezpiecznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.⁴⁾);”;

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 120, poz. 1252 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 10, poz. 72 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 106.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 88, poz. 587, Nr 99, poz. 665, Nr 127, poz. 880, Nr 191, poz. 1373 i Nr 247, poz. 1844, z 2008 r. Nr 145, poz. 914, Nr 199, poz. 1227, Nr 206, poz. 1287, Nr 210, poz. 1321 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 160, poz. 1276 i Nr 161, poz. 1279.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 88, poz. 587, z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 i Nr 223, poz. 1464 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 79, poz. 666.

- 2) w § 4 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
„2. Z przeprowadzonej kontroli okresowej sporządza się w jednym egzemplarzu ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest, zwaną dalej „oceną”. Wzór oceny określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.
3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, przechowują ocenę łącznie z dokumentacją miejsca zawierającego azbest, obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej. Dla budynków oraz obiektów budowlanych niebędących budynkami, dla których jest prowadzona książka obiektu budowlanego na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ocena ta powinna być dołączona do książki obiektu budowlanego.”;
- 3) w § 5 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) po dokonaniu zabezpieczenia, o którym mowa w pkt 1, ponownie sporządzić ocenę, o której mowa w § 4 ust. 2, w terminie 30 dni od przeprowadzonego zabezpieczenia.”;
- 4) w § 6:
a) w ust. 1 pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez laboratorium wyposażone w sprzęt umożliwiający ich prawidłową analizę i zdolne do stosowania odpowiedniej techniki identyfikacyjnej,”
b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z miejsca, obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, a także z terenu prac, obowiązany jest do zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia tych prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy oraz właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem prac.”;
- 5) w § 10 ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. Odpady zawierające azbest powinny być składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne albo na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych.”;
- 6) załącznik nr 1 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki

W porozumieniu:

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Minister Infrastruktury

Minister Środowiska

WZÓR

OCENA
stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Nazwa miejsca/ obiektu/ urządzenie budowlanego /instalacji przemysłowej:

.....

Adres miejsca/ obiektu/ urządzenia budowlanego/ instalacji przemysłowej:

.....

Rodzaj zabudowy¹⁾:

Numer działki ewidencyjnej²⁾:

Numer obrębu ewidencyjnego²⁾:

Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾:

Ilość wyrobów⁴⁾:

Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾:

Grupa / nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1.000 kg/m ³)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem(np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	

IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16	W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	
20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/ obiektu/ urządzenia budowlanego/ instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stałe lub częste (np.: zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np.: domki rekreacyjne)	15	
24	Rzadkie (np.: strychy, piwnice, komórki)	5	
25	Nieużytkowane (np.: opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
SUMA PUNKTÓW OCENY			
STOPIEŃ PILNOŚCI			

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

Stopień pilności I od 120 punktów

wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie

Stopień pilności II od 95 do 115 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku

Stopień pilności III do 90 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

.....
Oceniający
(nazwisko i imię)

.....
Właściciel / Zarządca
(podpis)

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

- 1) Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.
- 2) Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.
- 3) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.
- 4) Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).
- 5) Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać „pierwsza ocena”.

Uzasadnienie

Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.) zostało wydane rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649), które wymaga nowelizacji. Zakres zmian projektu rozporządzenia obejmuje kwestie dotyczące organów kontrolnych, rozwoju technologii składowania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, a także zakresu informacji zawartych w *Ocenie stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest*.

W § 1 w pkt 1 zaktualizowano dane promulgacyjne ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (§ 2 pkt 2 lit. c) oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (§ 2 pkt 3).

W § 1 w pkt 2 projektu rozporządzenia nadano nowe brzmienie § 4 ust. 2 i 3, ograniczając do jednego ilość egzemplarzy sporządzanej *Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest* oraz nakazując jego pozostawienie u właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządzającego obiektem. Proponowana zmiana ma na celu ograniczenie ilości dokumentacji gromadzonej i niewykorzystywanej przez powiatowego inspektora nadzoru budowlanego. W przypadku prowadzenia książki obiektu budowlanego, zgodnie z art. 64 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.), dokonana ocena powinna zostać do niej dołączona. Ponadto zmiana ta stanowi podstawę do nakładania grzywny na podstawie art. 93 pkt 9 ustawy – Prawo budowlane na podmiot nie posiadający takiej oceny, a równocześnie zobowiązany do prowadzenia książki obiektu budowlanego.

W § 1 pkt 3 projektu rozporządzenia dodano w § 5 pkt 3, który wskazuje, iż po dokonaniu zabezpieczenia wyrobu zawierającego azbest poprzez jego zabudowę albo pokrycie szczelną powłoką z głęboko penetrujących środków wiążących azbest należy ponownie sporządzić ocenę, o której mowa w § 4 ust. 2, w terminie 30 dni od przeprowadzonego zabezpieczenia. Przepis ten jednoznacznie określa konieczność sporządzenia oceny po zabezpieczeniu wyrobu zawierającego azbest.

W § 1 pkt 4 lit. a projektu rozporządzenia nadano nowe brzmienie lit. a określając, iż identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach można przeprowadzić także na podstawie badań przeprowadzonych przez laboratorium wyposażone w sprzęt umożliwiający ich prawidłową analizę i zdolne do stosowania odpowiedniej techniki identyfikacyjnej. Rozszerzenie kręgu podmiotów, które mogą wykonywać usługę identyfikacji azbestu w wyrobach, wpłynie na zwiększenie dostępności usługi.

W § 1 pkt 4 lit. b projektu rozporządzenia do organów, którym należy zgłosić fakt planowanego rozpoczęcia prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest, dodano właściwego państwowego inspektora sanitarnego. W rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.) jest to państwowy powiatowy inspektor sanitarny lub państwowy graniczny inspektor sanitarny, sprawujący nadzór nad obszarami przejść granicznych drogowych, kolejowych, lotniczych, rzecznych i morskich, portów lotniczych i morskich oraz jednostek pływających na obszarze wód terytorialnych, tym samym nad obiektami, które są zlokalizowane na ww. obszarach. Wprowadzono także termin zgłoszenia tego faktu.

W § 1 pkt 5 projektu rozporządzenia do rodzaju składowisk dopuszczonych do przyjmowania do składowania odpadów azbestowych dodano podziemne składowiska

odpadów niebezpiecznych jako alternatywę dla składowisk powierzchniowych oraz jako możliwość zagospodarowywania wyrobisk pokopalnianych w sposób bezpieczny dla zdrowia i życia ludzi oraz środowiska. Szczegółowe wymagania dotyczące składowisk podziemnych regulują przepisy prawa geologicznego i górniczego.

W § 1 pkt 6 projektu rozporządzenia nadano nowe brzmienie załącznikowi nr 1 do rozporządzenia. We wzorze *Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest* zmieniono następujące elementy:

- 1) w części przed tabelą dodano informacje o rodzaju zabudowy, numerze działki ewidencyjnej i obrębu ewidencyjnego – zmiana jest niezbędna ze względu na rozpoczynającą się modernizację systemu monitoringu realizacji *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* oraz dacie sporządzenia poprzedniej oceny;
- 2) ustalono, iż ilość wyrobów azbestowych będzie podawana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb);
- 3) w tabeli usunięto grupę *Rodzaj azbestu* ze względu na fakt, iż ustalenie organoleptyczne rodzaju azbestu nie jest możliwe, a wykonywanie badań wyrobu azbestowego w celu ustalenia rodzaju azbestu w wielu przypadkach, zwłaszcza w przypadku osób fizycznych, nie jest wykonalne, przede wszystkim z uwagi na koszty oraz grupę *Stan zewnętrzny wyrobu z azbestem*, włączając jej zawartość do grupy III – *Możliwość uszkodzenia wyrobu z azbestem*. Zmiany tabeli powinny ułatwić wypełnianie formularza;
- 4) w tabeli uściślono poszczególne nazwy grup oraz opisy rodzaju i stanu wyrobu poprzez dodanie przykładów, zmieniono punktację oraz dostosowano do niej progi dla poszczególnych stopni pilności.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych – nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki.

Ocena Skutków Regulacji

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt rozporządzenia dotyczy właścicieli, użytkowników wieczystych, zarządców nieruchomości, miejsc, obiektów, urządzeń budowlanych, instalacji przemysłowych, wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, organów nadzoru budowlanego, okręgowych inspektorów pracy oraz państwowych inspektorów sanitarnych.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

W ramach konsultacji społecznych projekt został przesłany do 16 marszałków województw, organów kontrolnych (Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Główny Inspektor Sanitarny, Główny Inspektor Pracy, Główny Urząd Nadzoru Budowlanego), instytutów naukowo-badawczych (Główny Instytut Górnictwa w Katowicach, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Instytut Techniki Budowlanej), organizacji ekologicznych (Fundacja Wolni bez Azbestu), jednostek pozarządowych (Związek Gmin Wiejskich RP, Związek Miast Polskich) oraz organizacji zrzeszających pracowników i pracodawców (Krajowa Izba Gospodarcza, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, Business Centre Club, Konfederacja Pracodawców Polskich, NSZZ „Solidarność”, OPZZ, Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie).

Ponadto projekt przedmiotowego rozporządzenia został umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

W toku konsultacji społecznych wpłynęło 21 opinii, w tym 11 opinii niezawierających uwag (Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Marszałkowie Województw: Kujawsko-Pomorskiego, Lubelskiego, Lubuskiego, Łódzkiego, Podkarpackiego, Podlaskiego, Opolskiego, Śląskiego, Świętokrzyskiego, Wielkopolskiego) oraz 10 opinii zawierających uwagi do projektu rozporządzenia (Główny Inspektor Sanitarny, Główny Inspektor Pracy, Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie, Fundacja „Łódzkie bez azbestu”, Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza - Poznański Park Naukowo-Technologiczny, osoba fizyczna, Wydział Chemii KUL, Urząd Miasta St. Warszawy). Z 27 uwag zostało uwzględnionych w projekcie rozporządzenia 16, nie uwzględniono uwag wykraczających poza delegację ustawową, kwestii uregulowanych innymi przepisami oraz wykluczających się ze względu na uwzględnienie innych opinii. Natomiast uwzględniono uwagi dotyczące § 4, 5 oraz 6, a także zmian w załączniku nr 1, w szczególności dotyczące uproszczenia formularza.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Brak wpływu.

b) rynek pracy

Brak wpływu.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projekt rozporządzenia korzystnie wpłynie na funkcjonowanie podmiotów użytkujących wyroby zawierające azbest, ze względu na fakt zmniejszenia obciążeń administracyjnych, ponieważ *Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest* będzie sporządzana tylko w jednym egzemplarzu, który pozostanie u właściciela, użytkownika lub zarządcy nieruchomości. Rozszerzenie zakresu oceny jest niewielkie, natomiast wprowadzone dodatkowe wyjaśnienia znacząco ułatwią proces jej sporządzania. Ułatwieniem jest także zastąpienie obowiązku wysyłania egzemplarza oceny do organu nadzoru budowlanego obowiązkiem dołączenia oceny do książki obiektu budowlanego, o ile jest ona prowadzona zgodnie z odrębnymi przepisami.

W przypadku podmiotów świadczących usługi polegające na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest został dodany obowiązek powiadomienia o zamiarze podjęcia tych prac także właściwego państwowego inspektora sanitarnego. Jest to zasadne ze względu na rolę Państwowej Inspekcji Sanitarnej w systemie nadzoru nad zdrowotnymi warunkami pracy osób zawodowo narażonych na czynniki szkodliwe środowiska pracy oraz w procesie rozpoznawania azbestozależnych chorób zawodowych.

d) sytuację i rozwój regionalny

Brak wpływu.

e) ochronę środowiska, bezpieczeństwo i zdrowie ludzi

Rozporządzenie pozwoli na uporządkowanie dotychczas funkcjonujących procedur (zgłaszanie rozpoczęcia prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest) oraz umożliwi składowanie odpadów azbestowych na składowiskach podziemnych, a także unieszkodliwianie odpadów azbestowych w instalacjach, urządzeniach i urządzeniach przewoźnych w celu unicestwienia włókien azbestu. Zmiany te powinny oddziaływać na zmniejszenie transportu odpadów zawierających azbest oraz ograniczenie konieczności budowy składowisk odpadów azbestowych na powierzchni w rejonach, w których będą mogły powstać podziemne składowiska odpadów niebezpiecznych.

4. Wskazanie źródeł finansowania, zwłaszcza jeżeli projekt pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Nie dotyczy.